www.svoboda-news.com

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIV. Ч. 114. НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТІ, середа, 12-го червня 1946. No. 114. NEW YORK and JERSEY CITY, Wednesday, June 12, 1946. VOL. LIV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ Тел. „Свобода": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

СЕНАТ ГОЛОСУЄ ЗА РЕОРГАНІЗАЦІЮ КОНҐРЕСУ

Після приняття деяких поправок до законопроєкту сенатора Роберта М. Ла Фалета сенат приняв його 49 голосами проти 16 і відослав до палати репрезентантів для дальшої акції. Законопроєкт має на меті зреорганізувати конгрес і зробити його спосібнішим до праці серед змінених обставин. Головною ціхою реорганізації є зменшення числа комісій із 31 на 15; дальше признання пенсії для уступаючих членів конгресу після певних літ праці, збільшення числа бюрових помічників для праці конгресменів, збільшення платні всіх членів конгресу, отже сенаторів і конгресменів, з $10,000 на $15,000 річно; відтак обмеження натиску приватних груп на працю конгресу через так званих „лабіїстів", і облекшення порозуміння між конгресом і Білим Домом. Новістю є заведення подвійних комісій в цій самій справі, а це комісії більшости і меншини. Є це найважніший законопроєкт в справі зміни поступування конгресу від 1921 р.

ХОЧУТЬ ВІДВЕРНУТИ МОРСЬКИЙ СТРАЙК НАДПЛАТОЮ.

Федеральний уряд вийшов з пропозицією, щоб морякам, які працюють по 56 годин тижнево вчасі морської подорожі на кораблях, признати надплату за працю поза певні години, але нижче 56 годин. Ця надплата прийшлаб в додатку до бонусу. Досі юнії обстоюють домагання, щоб знижити число годин праці з 56 на 44 і це є головне домагання, за яке вони хочуть викликати загальний корабельний страйк 15 червня. Напруження між обома сторонами триває дальше.

ЗГИНУВ ПЕРШИЙ ЧЕМПІОН НІҐЕР, ДЖЕК ДЖАНСОН.

У місті Рейлі, в стейті Норт Каролайні, погиб в автомобілевім зудари колишній чемпіон у боротьбі на кулаки, Джек Джансон. Він прожив 68 літ, а був знаний з цього що був першим ніґром, який відніс перемогу над білим борцем Тамієм Борнсом з Канади у грудні 1908 р. і дістав світове чемпіонство. Його переміг в 1915 році Джес Вилард з Канзас, у змаганню в Гавані на Кубі.

ПРИХАВ З ЕВРОПИ ЗАЙЦЕМ НА ЛІТАКУ.

У літаку Ер Транспорт Команд С-47 прилетів до Бостону з Парижу 18-літній польський громадянин Бук Шибовскі в уніформі американського вояка. Залога літака не завважала, коли він закрався до літака, одначе після прибуття до Америки 10 червня зовсім з ним не церемонилася, а віддала іміграційній владі для депортування до Парижа.

ЕКОНОМІЧНЕ БЮРО ДЛЯ ЗАГРАНИЧНИХ СПРАВ.

Комісія Закордонних Справ палати репрезентантів приняла одноголосно законопроєкт, який встановляє бюро підсекретаря стейту для економічних справ. Головою цього бюра мав би стати теперішній асистент секретаря Вилйем Ф. Клейтон. Бюро малоб існувати лише два роки, а це до часу, доки будуть наладжені різні фінансові справи з заграничними державами у повоєннім часі.

ДОЛС ЗА СИЛЬНУ АМЕРИКАНСЬКУ АРМІЮ.

Джан Фостер Долс, який брав участь в конференції Чотирьох Потуг в Парижи разом із секретарем стейту Бирнсом, заявився в розмові з представниками преси за сильну американську армію. Він каже, що його обсерваціі вчасі згаданої конференції переконали його, що Америка матиме тоді повне значіння у світі, коли її військова сила буде відповідна до її моральної сили. Тому Долс є за те, щоб конґрес приняв законопроєкт для як найбільшого побору хлопців до військової служби.

ЗАСТРАШАЮЧА ЗБРОЯ В ДОРОЗІ.

Застрашаюча зброя, така, що може відвернути морські струї в океані, може знищити збіжжа на пні і винищити саму землю так, що великі простори землі не будуть придатні для життя, є вже в дорозі до нас — таке виявив капітан Р. Д. Конрад, директор дивізії для плянування в департаменті маринарки. Він викладає в Колюмбійськім університеті в Ню Йорку на курсі нових розшуків і винаходів і вчасі викладів він заявив, що федеральний уряд має тепер велику відповідальність за нові досліди й розшуки. Він звернув спеціяльну увагу на досліди на полі бактеріольогії і радіоактивности, які, на його думку, є принаймні такі важні, як досліди над атомовою силою. „Сумним явищем є це, що наукові винаходи й розшуки пішли наперед далеко дальше, ніж поведінка між

ЯК НЕ МАЄТЕ ПРАЦІ, АБО ХОЧЕТЕ КРАЩОЇ,

чому не користати з оголошень знаменитих нагод для заробку, поданих у оголошеннях нових робіт у „Свободі"?

Найвищий Суд затверджує втрату горожанства за визнавання чужинної ідеї

Розбираючи відклик натуралізованого американського громадянина Павла Кнавера з Милвокі проти рішення нижчого суду, Найвищий Суд Злучених Держав 5 голосами проти 2 вирішив, що натуралізований громадянин тратить право громадянства, коли він належав перед тим до політичної групи, яка ворожо відноситься до американського ладу. Кнавер був націстом і був членом націстівського „бунду" в Америці, заки став громадянином. Після складення присяги на американське громадянство він дальше підтримував націстівську діяльність. За це окружний федеральний суд у Милвокі позбавив його громадянства. Тепер Найвищий Суд затвердив присуд нижчого суду, ставши на цьому становищі, що Кнавер допустився кривоприсяги, бо його політичні переконання йшли всупереч ідеям Злучених Держав. Суддя Доглес, оприлюднюючи рішення, сказав: „Коли можна одному чоловікови відобрати право громадянства, то можна це зробити й іншим за політичні переконання й діла, які йдуть у парі з переконаннями".

ПРИЛЮДНИЙ СПІР МІЖ ЧЛЕНАМИ НАЙВИЩОГО СУДУ.

Член Найвищого Суду Злучених Держав, Роберт А. Джексон, який тепер засідає в міжнароднім суді, що судить націстівських провідників в Норемберґу, у Німеччині, вийшов із закидом проти іншого члена Найвищого Суду, а це Гюга Л. Блека. Джексон заявив перед газетярами, що між ним і Блеком панує здавна непорозуміння і тому конґрес Злучених Держав має право знати причину цього спору. Він між ін. сказав, що Блек хотів взяти на себе обовязок розглянути справу свого партнера до вирішення в Найвищім Суді, хоч це вказувало на сторонничість. Безпосередною причиною прилюдного виступу Джексона проти Блека було це, що Блек мав недопустити до іменування Джексона предсідником Найвищого Суду після смерти найвищого судді Стона.

ДЮЇ ДОМАГАЄТЬСЯ ПРИЗНАННЯ МІСЦЯ ДЛЯ ІТАЛІЇ В О.О.Д.

У Медисон Сквер Ґарден в Ню Йорку відбулося масове віче в понеділок, 10. червня, щоб привитати новий республиканський лад в Італії на місце дотеперішної монархії. На віче прибуло лише 6,000 людей, а до зібраних промовляв між ін. по телефоні із стейтового дому в Олбені нюйорський губернатор Тамес Дюї. Він заявився за те, щоб Організація Обєднаних Держав приняла Італію в члени, а водночас виявив свій спротив проти цього, щоб Совети брали від Італії воєнне відшкодування в сумі 600 міліонів долярів.

Югославський прокуратор обвинувачує американців за співпрацю з німцями

В понеділок у Білгороді розпочався процес командира югославських четників, ґен. Міхайловіча. Першого дня відчитувано обемисти й акт обвинувачення, який являється рівночасно обвинуваченням американських та англійських військових офіцирів за співпрацю з німцями проти большевиків. В акті обвинувачення говориться, що в р. 1943 „один англійський офіцир" доручив ґен. Міхайловічу „ліквідувати комуністів в Югославії", а американський полковник МекДовел, шеф американської місії в головній кватирі Міхайловіча, брав участь в переговорах між Міхайловічем і німецьким кондиром окупаційних військ. Дальше в акті обвинувачення говориться, що британське командування в Кайро вислало Міхайловічу в 1941 році доручення, в якому було сказано, щоби „югославяни боролися за Югославію й не перетворювали своєї боротьби в бунт комуністів в користь Совєтському Союзові". Щодо американського полковника МекДовела, то в акті обвинувачення пишеться, що він, прибувши в головну кватиру югославських четників, заявив ґен. Міхайловічу, що „американці не заінтересовані в боротьбі югославянців проти німців, що німців проженуть з Югославії союзники, та що четнікі повинні залишатись зі своїм народом, а американці будуть піддержувати тільки рух четників". В тому самому часі англійський полковник Белей, британський відпоручник в кватирі Міхайловіча, згідно з актом обвинувачення мав заявити, що союзники підготовляють десант на побережжі Адріятику на весну 1943. р., та що „до того часу доконче треба зліквідувати комуністів, щоби мати чисте запілля". Процес Міхайловіча викликує велике заінтересування в цілому світі, а американська преса віддає йому багато уваги.

СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ ОЗБРОЮЄ ЮГОСЛАВІЮ.

Білгородське радіо повідомило, що у висліді поїздки маршала Тіта до Москви, між Югославією і Советським Союзом підписано договір, на підставі якого Советський Союз зобовязався допомогти розбудовувати югославську воєнну індустрію та забезпечити її відповідними сирівцями, як теж готовою зброєю та воєнним вирядом. Тіто разом зі своєю делегацією виїхав з Москви.

ІТАЛІЮ ПРОГОЛОШЕНО РЕСПУБЛИКОЮ.

На підставі висліду всенароднього плєбісциту, Італію проголошено офіційно республикою. Підчас святочного проголошування урядом цего історичного для Італії рішення в цілій країні відбулися демонстрації, одні за республику, другі проти неї, за монархію. Щоб не допустити до поважніших зударів між прихильниками одного й другого режіму, в цілій країні змобілізовано великі сили поліції. Король Гумберт відмовився визнати правним проголошення республики урядом, домагаючись цего проголошення Касаційним Судом. Італійський уряд постійно відбуває свої наради. Король наради вався з американським адміралом Елері Стони, шефом аліянтської Комісії в Італії. Уряд, побоюючись нових демонстрацій збоку монархістів, держить у поготівлі військо й поліцію.

НОВА ГАРМАТА ДЛЯ ВОЄННИХ КОРАБЛІВ.—З Іальґрін, Вірджінія, випробовувано нову гармату. На картині бачимо вистріл набою, що важить 2,700 фунтів. Знавці кажуть, що ця нова гармата відразу касує цілий ряд інших гармат, які тепер являються уже перестарілими супроти цього нового винаходу.

КОНФЕРЕНЦІЯ ПАРТІЇ ПРАЦІ ЗА ПРИЯЗНЬ З СОВЄТАМИ, АЛЕ ПРОТИ КОМУНІСТІВ

Британська Партія Праці, що підчас останніх англійських виборів в липні м. р. віднесла таку велику перемогу й тепер є при владі, відбуває свою 45. конференцію в Бурнмавт. З дотеперішніх нарад, які відбуваються в атмосфері подвійної перемоги, національної і партійної, виявляється свідомість великої відповідальности, яку поносить сьогодні урядова Партія Праці в Англії та в світі. Впродовж одного року влади, англійські лейбористи доказали, що соціялізм можна побудувати теж у демократичній державі та що державою може керувати одна партія без встановлення тоталітаризму. Характеристичною рисою англійської Партії Праці, яка сама себе означає „лівою", є її бажання приязні зі Совєтським Союзом, а рівночасно цілком вороже ставлення до англійської комуністичної партії.

ЗАГАДОЧНА УТЕЧА ЄРУСАЛИМСЬКОГО МУФТІ.

Від кількох днів преса широко пише про загадочну утечу єрусалимського муфті Гадж Амін ель Гусейні, відомого керівника палестинських арабів та осбистого приятеля Гітлєра. Муфті був сім років на вигнанні у Франції та жив під строгим доглядом поліції біля Парижа. Минулої суботи він „зник" з Франції серед загадочних обставин і чергового дня висів на аеродромі в Дамаску з британського літака за твердженнями, а з французького за другими. Араби повітали його з великим одушевленням. Перше, що муфті зробив, то звернувся до конґресу Арабської Ліги зі закликом, щоб підшукати засобів, якими можнаб не допустити до здійснення пляну мішаної британсько-американської комісії щодо переселення до Палестини 100,000 европейських жидів. Утеча муфті з Франції викликала велику сензацію в світі, а американці й англійці домагаються тепер від французів відповідних вияснень, як і чому це сталось. Покищо ведеться слідство.

КИТАЙСЬКІ КОМУНІСТИ ЗІРВАЛИ ПЕРЕМИРЯ.

З головної кватири національних китайських військ повідомлено, що комуністичні війська зірвали 15-денне перемиря уже кілька годин після його підписання. Вони заатакували три важливі стратеґічні пункти, що дають їм точку опору в можливому наступі на Харбін.

БІДОЛТ СТАНЕ ПРЕМІЄРОМ.

Центральний Комітет Французької Популярної Республиканської Партії проголосив офіційно теперішнього міністра закордонних справ, Жоржа Бідолта, своїм кандидатом на майбутнього премієра нового французького уряду.

КОНТРОЛЯ МОРАЛІ АМЕРИКАНСЬКОЇ АРМІЇ В НІМЕЧЧИНІ.

З Франфурту над Меном повідомляють, що для провірки моралі і дисципліни американської армії в Німеччині, її командант, ґен. Джозеф Т. МекНарні, доручив видати і виповнити окремі квестіонарі з 33-ма запитаннями до всіх сотенних командирів та 25 запитаннями до різних вояків.

З НАРАД ЧОТИРЬОХ ПОТУГ В ПАРИЖІ.

Предстаники Чотирьох Потуг, що в Парижі підготовляють конференцію міністрів закордонних справ, продовжували наради над справою звороту майна Союзних Держав в Італії. Американський представник пропонував, щоб це майно союзних держав дальше залишалось в країні і тим самим допомогло в її відбудові. Совєтський представник твердив, що це булоб несправедливо, колиб інші держави дістали повну рекомпензату своїх передвоєнних власностей в Італії тоді, як Совєтському Союзові не хотять признати повного домагання воєнного відшкодования від Італії.

КРІВАВІ ПОРАХУНКИ ГІТЛЄРА.

У відділі справедливости німецького цивільного управління в Берліні знайдено повну листу осіб, розстріляних у звязку з бомбовим замахом на Гітлєра в липні 1944. р. Ліста охоплює біля сто осіб, між якими є теж жінки та священники. Між розстріляними багато загально відомих високих німецьких військових та політичних керівників. Крім відомих маршалів і ґенералів розстріляно тоді теж президента берлінської поліції, кількох бувших міністрів та старих дипльоматів, м. ін. німецького амбасадора в Москві Шуленбурґа.

ПОЛІТИЧНІ АВДІЄНЦІЇ У ВАТИКАНІ.

Папа Пій XII. приняв на приватній авдієнції британського амбасадора до Ватикану, Сер Франсіс д'Арсі Осборна, еспанського амбасадора, маркеса Пабльо Айсінена та майора Рандолфа Чорчила, сина б. англійського премієра.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:
Поодиноке число три центи.

На рік	$7.00
На пів року	$3.75
На три місяці	$2.00
В Джерзі Ситі і Заграницею:	
На рік	$10.00
На пів року	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75
Число в суботи (з англійською Частиною):	
На рік	$2.50
На пів року	$1.50

SUBSCRIPTION RATES:
Three cents a copy.

One year	$7.00
Six months	$3.75
Three months	$2.00
Foreign and Jersey City Rates:	
One year	$10.00
Six months	$5.25
Three months	$2.75
Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
One year	$2.50
Six months	$1.50

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗМІНА, АЛЕ НЕ В КОМУНІСТИЧНИЙ БІК

Американська преса присвячує багато уваги виборам у різних краях Европи, особливо в таких, де можна говорити про якийсь вислів свобідної думки населення. А саме такими були вибори в Франції та Італії. І не диво. За довгі літа це є перша спроба пізнати, що властиво нуртує в серцях і головах десяток чи соток міліонів людей, що були довго автоматами, безвільними істотами у диктатурах і предметом досвіду тоталітаризмів. Франція, колиска европейських свободолюбних кличів, цілковито потрясена морально й матеріяльно націстівською окупацією, стала по війні природним ґрунтом для найлівішої агітації, а в тому і для комуністичної переваги. Знов з Італією куди гірше, бо вона належить до тих, що програли війну. Але як один край так і другий дуже важні, коли брати під увагу цілість Европи та який вона має прибрати вигляд. Або ще простіше: Чи має вона стати комуністичною, з одним провідним центром-Кремлем у Москві. Бож нема як таїти, що в Америці многі думали донедавна, що таки прийдеться махнути рукою на Европу, та погодитись з тим, що нею порядкуватиме Кремль.

Та виходить, що так зле не є. Народи з світлим минулим і зо своїм великим вкладом в людську історію, як виходить, не так легко резигнують навіть у великому нещастю з своєї індивідуальности і свого місця в світі. Це найкраще видно по Франції. Вибори в цій країні виразно відзначили, що Франція не дасть себе вести якійсь чужій силі й шукає свого власного шляху. А вратована Франція, то й вратована, як кажуть, демократія в Европі. Знов провал монархії в Італії вказує наглядно, що у знищених війною і тоталітаризмами краях немає ніякого повороту до старого. Але теж нема охоти іти насліпо за московською пропаґандою і приймати комунізм як ратунок.

Іншими словами, народжується нова Европа там, де нарід має змогу сказати вільне слово й заважити виборчим бальотом. Та нова Европа є радикальна, коли іде про розвязку різних соціяльних проблєм. Щодо цього немає в нікого найменшого сумніву. Але й нема рівночасно такого самого сумніву, що вона не хоче бути комуністичною, якщо має можливість свобідно рішати.

З цього заключення, що сила і впливи Кремлю в Европі зачинають уже підупадати. Вони ще держаться тільки там, де є совєтські окупаційні війська, де є кремлінський терор. Якщо тепер ще буде дана змога й іншим европейським краям свобідніше діяти, то буде й надія на краще будуче Европи, що вона стане вільнішою і поступовішою.

Совєти визнають Аргентину

Вчасі, коли поза границями СССР. слідний усюди зворот проти комунізму, приходить до зближення між католицько-консервативним і напів фашистівським режімом новообраного президента Аргентини, генерала Хуана Домінґа Перона, і безбожницьким тоталітарно-комуністичним режімом Совєтів чи там Сталіна. Ще дивніше те, що Аргентина просто бойкотувала большевицько-комуністичний режім від самого його початку після російської революції в 1917 р. Та виглядає, що розбіжности вирівнано, а урядове виясненя цього факту, проголошене в Буенос Айрес, в четвер 6-го червня, звучить:

„Уряди СССР і Аргентинської Республики, переняті високими засадами співпраці й порозуміння між народами, заявляють, що вони рішили навязати від сьогодні повні дипльоматичні, консулярні й торговельні зносини. Уряди постановили обмінятися амбасадорами в недалекій будучині".

Та без огляду на це, як цю справу представляють уряди обох держав, світ мусить інакше дивитися на причину навязання дипльоматичних зносин двох держав, які досі жили в напружених взаєминах. Тим більше, що це діється тоді, коли світ розділюється на дві половини: західньої цивілізації і совєтської системи.

Нема сумніву, що тут грає ролю економічна політика самої Аргентини. Досі Аргентина вивозила свої продукти на европейські ринки взаміну за продукти держав Осі, отже Німеччини й Італії. Після війни Европа стала ринком збуту для північно-американських продуктів і для Аргентини там місця не лишилося. Тому зовсім зрозуміле, що Аргентина мусіла оглянутися за іншим ринком і найшла його в Совєтах.

Та тут іде ще про другого контрагента, тобто про Совєти. Чому Совєти рішилися погодитися із таким засадничим противником, як Аргентина і навязують з нею зносини? І тут є причина економічна, бо після війни Совєтам бракує тільки всілякого краму, що навіть і теперішній світ не зможе їх вдоволити. Та побіч економічних потреб тут може ще грати важну ролю політика. Загально звісне, що між Аргентиною й Злученими Державами панує напруження, яке виявилося аж демонстрацією в Буенос Айрес проти американського амбасадора Месерсмита вчасі інавґурації нового президента минулого тижня. Теперішне напруження між Совєтами й Злученими Державами є мабуть головною ланкою, яка злучила разом Аргентину й Совєти. Очевидно це сталося не з приязни ані на далеку мету, але хоч на якийсь час. Чи це вийде на користь обом покаже будучність.

Микола Чубатий.

Комітет Помочі Скитальцям Діячам Української Культури

II.

Подати помічну руку діячам української культури на скитальщині це наказ добре зрозумілого інтересу української нації. А коли це в нинішнім положенню справа, що може на десятки літ, а то й на століття, припинити повне національне життя українського народу як нації, то нам слід розглянути способи, як серед нинішних обставин можна помогти діячам української культури на скитальщині.

Способи помочі діячам української культури.

Найважнішою річю для українського народу є, щоби відомі діячі української культури могли дальше творити і в тому напрямі мусить йти наша поміч. Хто з діячів української культури може влаштуватися в Европі, нехай це робить. А, тим, що не є всилі влаштуватись у збіднілій та винищеній Европі, тим ми повинні помогти прибути за море. А тут повинні ми допомогти тим цінним одиницям так, щоб їх праця не стала цілковитою перешкодою в їх дальшій культурній праці. Американська та канадійська еміґрація є на тільки вже загосподарована, що всилі це зробити.

Вчені загально людських наук, особливо молодші, які скоро опанують англійську мову, мають поважні вигляди притулитися десь до якоїсь американської чи канадійської установи. В тій цілі бажаємо працею нашого комітету заінтересувати якнайбільше культурних діячів неукраїнців, бо вони можуть стати помічними в цій справі. Деякі вже й таку поміч обіцяли.

Трудніша є справа з культурними діячами чисто українських наук та мистецтв. Їх мусить в якийсь спосіб затруднити американське та канадійське громадянство так, щоби вони побіч праці на хліб найшли час на творчу працю як вчені чи мистці.

Централею культурної праці для тих в Европі і для тих, що щасливо опиняться у якійсь американській установі, а передовсім для творчих таланів українознавчих наук, письменства та мистецтва, повинен стати Інститут Української Культури, про який свого часу писалося в „Свободі". Це мало би бути свого роду наукове товариство, товариство літератів та мистців.

Мусимо рахуватися з тим, що ми є на еміґрації поза рідною землею та в скромних розмірах старатися творити якнайбільше для української культури. Називати таку еміґраційну установу, поза рідною землею, академією наук, чи академією літератури чи мистецтв не є на місці. Це скорше осмішувалоб нас, ніж помагалоб тій ціли, яку ми хочемо осягнути.

Невідомо на світі, щоби десь поза рідною землею існувала академія наук якогось народу. В дійснім розумінню того слова академія наук це найвижча наукова та одинока установа для цілої нації. Тому й правдива Українська Академія Наук може існувати тільки на вільній українській землі під благодатною опікою національної влади, отже в столиці вільної української держави.

Нині в Україні немає Української Академії Наук, себто найвижчої установи української культури. Українську Академію Наук якийсь час називану навіть Всеукраїнською, большевики перемінили на Академію Наук УССР, себто на академію території України, в якій ані українська культура не мусить бути конечно плекана, ані навіть твори не мусять бути друковані в українській мові. Так воно й нині є в цій територіяльній акамемії УССР. Українську національну культуру червоний Кремль з тої академії прогнав, а більшість творів тої установи нині друкують по російськи. Отже немає нині Української Академії Наук, але вона теж не може повстати на еміґрації. Тому моя скромна пропозиція, щоб таку, конечно потрібну, установу, коли вона повстане назвати Інститутом Української Культури.

Інститут Української Культури з осідком в Америці чи в Канаді представляємо собі як установу з одного боку з колеґією дійсних членів, з другого боку з колеґією спомагаючих членів, себто приятелів української культури. Заряд, себто Рада Тростів складаласяб з представників одних та других та малаб виключно адміністраційні та економічні завдання. Сама культурна праця булаб ведена автономічно в секціях українознавчих наук, загально людських наук, секції письменників, та в секції мистців з евентуальними розгалуженнями.

Інститут Української Культури зосередив би в першу чергу видавничу працю творів української науки письменства та мистецтва на цілий світ поза Совєтами. Друкувати могліб там свої твори не тільки культурні діячі за морем, але також в Европі. Належно кваліфіковане членство Інституту Української Культури мусілоб дати апробату на все, що виходилоб печатане під фірмою Інституту Української Культури. Це булоб запорукою, що рівень видаваних інститутом творів був би високий та видавнича діяльність інституту справді причиняласяб до розвою української культури, а не її понизення. Річ природна, що Інститут Української Культури це справа майбутности, а його орґанізація та просперування залежне від того, кілько належно кваліфікованих культурних робітників удасться нам спровадити за море зі скитальщини.

Збереться в одній країні за морем більший гурт українських науковців письменників чи мистців, розвій інституту буде успішний. Всеж таки немає сумніву, що серед нинішних політичних обставин в світі на осідок Інституту Української Культури надається таки найкраще одна із двох країн — Америка або Канада. Не виключене, що осідок такої установи міг би бути і в Аргентині, колиб там згуртувалося більше число культурних високо вартісних робітників, одначе матеріяльна піддержка того інституту таки мусілаб йти з Америки й Канади.

Завдання найближчих днів Комітету.

Справа Інституту Української Культури та справа помочі скитальцям українським вченим, письменникам та мистцям це наділі одна справа, одначе в найближчих днях стоїть перед нами завдання помогти тим культурним робітникам, що бажають переїхати за море, дістатися на американський континент. Хто має тут рідню, тому повинна рідня помогти приїхати до Америки, одначе більшість з них немає нікого за морем і саме обовязок цей переймає на себе Комітет Помочі Скитальцям Діячам Української Культури.

Він бере на себе обовязок підшукати громадян, що погодилисяб виставити потрібний афідевіт тому культурному діячеви, якого вкаже Комітет. Комітет буде підшукувати заможніших громадян, що погодилисяб спонзорувати кошта подорожі для одного чи більше культурних діячів з Европи за море. Тому, що Комітет не веде тепер окремої кампанії за фондами, в конкретних випадках мусів би рахувати на поміч Злученого Українського Допомогового Комітету у Філядельфії, зглядно Допомогового Комітету в Канаді.

Черговим завданням Комітету буде помогти культурним робітникам, що їм пощастилосяб приїхати до Америки, якось тут приміститися на працю, для них. Неодин з них буде приневолений працювати далеко не по своїй професії, одначе інтерес української нації вимагає, щоби ці високо вартісні люди найшли таку працю, яка не перешкаджалаб ім вільний час поза заробковою працею посвятити на культурну роботу.

Збереться в одній із заморських країн культурних діячів більше, так справа Інституту Української Культури буде зреалізована. Користаючи зі спосібности вияснення завдань Комітету Помочі Скитальцям Діячам Української Культури від імени Комітету апелюю до заможніших американських українців голоситись до управи комітету, що вони охочі підписати афідевіт одному чи більше творцям новочасної української культури. Наш перший зазив приніс вже нам в протягу одного тижня заяви чотирох громадян сповнити таку прислугу українській культурі. Замітне, що між зголошеними є один американець, навіть неукраїнського роду, що довідався про таку працю комітету на радіо. Призначуйте свої жертви на покриття коштів подорожи вчених, письменників та мистців до Америки. Одним словом, помагайте праці, яка є честю, а повинна бути також амбіцією кожного українця, якого на таку поміч стати.

Всяка жертва зложена для тих членів української нації сторицею оплатиться, бо це є жертва на українську культуру, на її збереження перед повною загладою. Всю кореспонденцію в справі комітету прошу звертати на адресу:

Mr. Lew Dobriansky,
New York University,
Department of Economics,
Washington Square, New York.

(Кінець).

Uncle Sam Says

ДЯДЬКО СЕМ пригадує нам усім, як то було тому два роки, коли наші славні хлопці висідали на береги Нормандії, щоби зачати останню і рішальну офензиву у кріавій боротьбі з націстівською навалою. Ці пропамятні дні — це дні великої посвяти! А памятаючи за ту посвяту, памятаймо теж і за те, що тепер треба ще посвяти і на те, щоби вдержати мир у світі. Ми, що були тому два роки на домашньому фронті, попирали нашу армію Военними Бондами, даючи нашій державі таким чином засоби, потрібні для ведення війни. А тепер купуймо Щадничі Бонди Злучених Держав, щоби дати державі засоби на мирну господарку і здержання тої великої загрози, якою є інфляція.

ФЕДОР КРУШИНСЬКИЙ

Я БАЧИВ НІМЕЧЧИНУ!

(Байки та дійсність про гітлерівщину)

Авторські права застерігаються: Copyright by Krushynsky Teodore, Paris, France.

56)

— То ви з „бандитів"?... Ой, Боже ж мій, мій дядько таксамо десь у Франції занапастився, служив у Петлюри та так і слід загинув, бо я ще мала була, як ми від нього останнього листа одержали...

Побалакали про Францію, обіцяв розшукати її дядька та переходимо до справи. Тяжко хорує, не знає, що їй, більше лежить як спить, а як нахилиться, то голова їй закрутиться й вона мліє. Праці сила, ан вона не може...

— А німкиня — ви знаєте, які вони, німкиня каже, що я вдаю, що я ледача, не хочу працювати. Пів року попрацювала, а за те, що заснула на канапі, бо зімліла, післала мене до карного ляґеру, відки оце два тижні як повернулась. Але не можу далі, не маю сили...

І не плаче, а сльози самі котяться.

— А щож тобі є, дівчино, скажи мені як батькові, бо я тобі батьком можу бути... Долягає тобі що, чи ти підірвалася, а може спомини тебе облягають, тужиш за кимсь, за домом скучаєш?...

Пів години пробалакав я з нею, а на дні її погляду спостерігаю щось таке, чого мені сказати не хоче, чи боїться...

— Чи ти „свій час" як слід маєш?... — сама назріла в мене думка.

Почервоніла рештками крови, спустила очі додолу й мовчить.

— Ну, кажи, це не соромно, це таксамо як піт, чи соплі з носа, аджеж ти не соромишся носа втерти? Доки дитини не маєш, погана кров повинна вчасно виходити, чи мати тебе не вчила, як це є в дівчат? Від цього навіть умерти можна, бо це така хороба, як і кожна інша...

І мені вдалося „намацати" причину: „свій час" припинився в неї рік тому, але ніхто її про це не спитав, а вона думала, що так і мусить бути. Як вона по світі ходила, це мене дивувало.

Цікавлюсь, як же німкиня, чи вона щось завважила, чи прийшло їй до голови спитати, чому дівчина сохне на очах.

— А ви, шановна пані, чи ви не цікавитесь псом, чи куркою, коли по очах видно, що звірина нездорова?... — питаю потвору в людській подобі.

— То є моя звірина, пане, мені приємно на неї глянути, а людське ледащо гірше звірини... — відповідає з-висока, з глумливою усмішкою, кидаючи гострим оком на дівчину.

— А чому ви її до лікаря не повели, чому не спитали, що їй та на що вона скаржиться, то це мені, мужчині, треба було прийти, щоб довідатись, що дівчина вже рік не має менструації?...

— Наші лікарі й без того мають багато роботи, раненіх не бракує, а свої обовязки я краще за вас знаю, пане... — кидає пікчемниця „вищої раси".

Я сказав дівчині вдягатися, а проф. Нойман завів її негайно ж сам до шпиталю. Незмірно обурений, проф. Нойман лаяв німкиню:

— Ви ніякої дівчини не матимете, пані, ви соромите нас перед людьми, а за лікування заплатите всі кошти до останнього пфеніґа, це вас навчить. Мені соромно, що ви зветеся німкинею...

Але це було те саме, що кидати горохом об стіну, товстошкура ґітлєрівська мораль навчала іншого.

— Бачите, які німці, от і працюй для них... бідкався проф. Нойман, не маючи нічим іншим натаврувати садистів, які були немилосердні в боротьбі з безборонними.

Це була німецька жінка, яка виховувала націю, а з цих жінок одна на тисячу іншої моралі.

6.

Не краще стояли справи по всій области. Тут працювало понад 60 тисяч східніх робітників, а з того коло 20 тисяч у самому Норемберзі. В більшости вони жили у великих ляґерах, а ці великі ляґери робили найгірше враження, так щодо їжі, як і щодо обходження та під оглядом санітарним.

Але якраз у Норемберзі було два дівочі лягери, які на зїздах опікунів східніми робітниками ставилося як зразок ляґерів, ніби найкращі, чи одні знайкращих в усій Німеччині.

І дійсно, на кільканадцять ляґерів у Норемберґу ці два табори були рідким виїмком з загального правила. Один був на шістьсот дівчат, а другий на триста. Якщо в останньому ляґері велику заслугу мав „ляґерфюрер", рідке явище, або один на сотню, якого дівчата звали „батьком", то в першому випадкові заслуга припадає на честь самих дівчат.

В першому ляґері жило шістьсот дівчат і жінок, з чого чотириста українок, а двісті „різних" — з Криму, з Ростова н/Д., тощо, які себе звали „русскіе", причому, українки й росіянки, назвемо їх так, жили в безнастанній ворожнечі між собою, як це, врешті, було скрізь по ляґерах. Українки — діти села, працівниці колгоспів, прості, щирі, високо моральні, як і належало, звали себе українками та балакали по-українськи. Росіянки — діти міст, чи передмість, виховані в „комсомолі" балакали поганою московською мовою, як це балакають „малороси", чи наші хлопці, які побували „в салдатах", звали себе „русскімі" та з погордою ставились до своїх сестер-українок. Вони вбільшости були більш „рафіновані", хитріші, спритніші, без ніяких моральних засад, кохали над життя „гармошку" й „кушанье" та дуже швидко орієнтувались в обставинах і спритно їх використовували.

(Дальше буде).

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти. А просвіта — це сила.

ЗА ПРАВИЛЬНУ ОЦІНКУ УКРАЇНСЬКОЇ СПРАВИ

II.

Гук експльозій тількищо минулої світової війни був приглушив на деякий час всесторонність визвольної боротьби українського народу. Але як тільки затихли гармати на світових побоєвищах, вони з тим більшою силою відізвались з українського фронту. Героїчна постава українського народу напр. проти наступу Москви на Українську Церкву, зокрема на Укр. Кат. Церкву в Західній Україні, збудила широкий відгомін і подив у цілому культурному світі. Москва могла увійти до українських святинь дослівно тільки по трупах українського духовенства, з його найвижчими ерархами на чолі. „Залізну занавісу", якою Москва намагається скувати свої жертви та відгородити їх від зовнішнього світу, продирають теж час до часу відомості й про боротьбу на інших фронтах України.

Від закінчення війни в Європі на сторінках світової преси появились деякі вістки про існування в Україні, головно в її західних областях, більших і менших повстанчих загонів, які радикальними засобами поборюють большевицьку окупаційну владу та її політику в Україні. Ці вістки баламутні, бо взяті переважно з ворожих Україні джерел, але вони, як теж повідомлення в большевицькій пресі, стверджують наявність збройної боротьби в Україні. З другого боку, деякі українські джерела в Європі, а за ними теж частина української преси в Америці, повідомляють про існування т. зв. Української Головної Визвольної Ради (УГВР) та Української Повстанчої Армії (УПА), і подають різноманітні інформації про їх дії. Не бракує теж більше чи менше речевих голосів, що до всіх цих інформацій треба ставитися з деякою осторожністю. Таку найновішу осторогу подає, наприклад, „Вістник" з Вінніпегу в числі від 15. травня. Це, звичайно, відноситься до інформацій, а не до самої боротьби.

Визвольна боротьба українського народу ведеться, як сказано, на всіх ділянках і усіми засобами, відповідно до часу, місця і обставин. Усі ці ділянки українського фронту себе взаємно доповняють, вони получені своєю цілеспрямованістю, хоча й не завжди стоять у будь-якому формальному звязку зі собою. Ділянка збройної безпосередної боротьби з окупантом найбільш жертвенна, але й найбільш відповідальна. Вона, в сьогоднішній обстановці може бути ведена тільки в тіні й силою факту виключає контролю будь-якого загально-громадського чинника. Шляхетна в своїх цілях, вона не завжди може скидати відповідальність за її вчинки на ввесь народ, бо це означалоб засудити його на загладу. З тих самих причин треба підходити з відповідною обережністю і до інформацій про цю ділянку боротьби. Большевики їх подають на те, щоби цим виправнати перед світод свій терор в Україні. Світова преса пише про них час до часу і — як виходить з тону кореспонденцій — з інформативного обовязку, хоч ті інформації нічо не виясняють, бо баламутні. В українській пресі цей обовязок повинен відповідно покриватися з ціллю. Перш за все, як важко булоб контролювати сам характер такої боротьби, так важко контролювати й самі інформації про неї. Як з одного, так і з другого джерела вони можуть бути неточні й тому треба два рази над ними подумати, заки подати їх українському читачеві, який не завжди може ставитися до таких інформацій обєктивно. Редакція може дозволити собі друкувати поголоски, але не такі, які можуть заважувати на долі народу. Редакція має довіря до свого читача, але читач має теж довіря до газети й годі булоб годувати його так важливими для нього вістками, не маючи можности перебрати за них вповні відповідальности, поминаючи вже самі міркування про політичну доцільність. Повторяємо ще раз, що маємо на думці самі тільки інформації про боротьбу в Україні, а не саму боротьбу.

Деякі українські газети в Америці вважають за відповідне подавати, що можності, якнайбільше вісток власне про повстанчі дії в Україні. Це, звичайно, їх діло й вони за це відповідають. Ми не думаємо виступати тут з будь-якими порадами, як їм поступати і якщо хочемо звернути увагу, то головно на підхід до цих справ. Наприклад, в одній з американських українських газет читаємо, що „сотки тисяч пішли в підпілля", та робиться відповідні висновки ще й на таких твердженнях, що „Москва за границею завзято промовчує цей кровавий змаг поміж українським підпіллям і своїми деспотичними силами". Щодо „сто тисяч" у підпіллі не маємо підстави ані потверджувати, ані заперечувати, хоча можнаб твердити з повною відповідальністю, що міліони українців боряться проти большевицької окупаційної влади за свободу своєї батьківщини. Натомісць, навряд чи можна базувати свої висновки щодо інформацій про повстанчі дії в Україні на таких твердженнях, що „Москва за границею завзято промовчує цей кривавий змаг поміж українським підпіллям і своїми деспотичними силами". Бо ця „Москва за границею" напр. у формі американських „Українських Щоденних Вістей" не має дня, щоб цим справам, очевидно на свій брехливий лад, не віддала кілька шпальт, а кореспонденції в американській пресі в своїй більшості теж виразно виявляють, з яких джерел вони походять, або на яких базуються. Пишучи про всі ці справи не можна руководитись здогадами, настроями чи симпатіями, тільки точними інформаціями, великим знанням цілости справ і, насамперед, добром самої справи. Гільки правильна оцінка положення та всесторонне знання справи допоможе оминути в інформаціях тих недотягнень чи перетягнень, що могліб мати небажані наслідки.

Кров народу занадто дорога, щоби інформаціями про її пролиття можна було зводити будь-які порахунки. Якщо український загал має бути кому вдячний, то насамперед тим, що боротьбу ведуть, а не тим, що про неї інформують. Справа інформацій про боротьбу в Україні є така складна, як і сама боротьба. Говорячи про повстанців, автор цитованої статті твердить, що вони „борються без думки про завтра". Віримо, що так воно не є, що власне з думкою про завтра ціла боротьба ведеться і тому теж з такою самою думкою про завтра України, треба інформувати про неї. Тим більше, що тоді як сама боротьба вимагає найбільших жертв і справжнього геройства, то друкувати надіслані готові інформації про неї є хіба тільки полекшенням редакторської роботи.

Усіх українців єднає сьогодні одна думка: визволення батьківщини. З цею думкою боротьба ведеться, поглиблюється, радикалізується. Але якщо український народ не хоче залишитись вічним „лицарем абсурду", і тільки творити легенди, він у своїй боротьбі крім геройства і завзяття та жертвенности, мусить виказати теж політичну мудрість, без якої булаб неможлива кінцева перемога. До цього допоможе насамперед правильна оцінка української справи. Бо сьогодні більше як коли обовязують слова Франка, що на кожному міліонів стан стоїть і за долю міліонів мусить дати він одвіт. Цими думками треба керуватись у боротьбі, а теж і в інформаціях про неї. (Кінець).

Що пишуть?

ЯК ВИЇЗДЖАЛИ З ЛЕМКІВЩИНИ?

Надійшов лист з Стефкової, що є тепер під Польщею, написаний до брата в Америці перед самим відтранспортованням до України під Совєтами. У тому листі читаємо, між іншим, таке:

* * *

Дорогий Брате! Дуже сумну вістку подаю Тобі, що мушу лишати своє село, а їхати в Радянську Україну. Вже той лист пишу з транспорту, зі стації Вільшаниці, і повідомляю Вас, що з цілого села всі українці мусять виїхати в Україну, а сестра з мужем вже виїхали тому два місяці... Тепер виїзджаю і прошу Тебе вже не писати до мене, доки я не напишу до Вас і тоді будемо знов переписуватись, як буде вільно. Так Брате, нема що робити, мусимо їхати. І повідомляю Вас, що... також їде, її син... навіть з ліжка не може встати. Видиш, Брате, чого ми дочекались! Більше Вам о тім не пишу, бо вже зрозумієте, що тут робиться... Тепер усьо порозїздилось, ніхто про нікого ніщо не знає, де хто поїхав... Мені дуже потрібні одіжі обув, бо я голий і босий. Як можеш Брате взяти мене до себе, то прошу Тебе як Батька старайся мене забрати, але вже з України, а що про... то його ратуй як можеш і забери його і напиши йому, що родина виїхала в Україну... Бувайте здорові! Цілую Вас усіх, бо не знаю, чи ще будемо писати один до другого. Дай Боже, щоби те все вийшло на добре.

КАМПАНІЯ НА СПРОВАДЖЕННЯ 600 УКРАЇНСЬКИХ СИРІТ З ЕВРОПИ

50,000, ВИАСИГНОВАНІ З. У. А. ДОПОМОГОВИМ КОМІТЕТОМ НА ТУ ЦІЛЬ, НЕ ВИСТАНУТЬ. ТРЕБА ВЧЕТВЕРО БІЛЬШЕ!

СКЛИКУЙТЕ СЕЙЧАС ДОПОМОГОВІ ВІЧА. УЛАДЖУЙТЕ МАСОВІ ЗБІРКИ, ЖЕРТВУЙТЕ З КАС ТОВАРИСТВ. ЗБИРАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ЛІСТИ, ВІД ХАТИ ДО ХАТИ, ВІД ОСОБИ ДО ОСОБИ. ЖЕРТВУЙТЕ ЗІ СЕРЦЯ, ЩЕДРО. ЦЕЖ НАШІ СИРОТИ! ЦЕЖ НАША КРОВ!

Зібрані фонди присилайте сейчас до каси Злученого Українського Американського Допомогового Комітету:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE — P. O. BOX 1661 — PHILADELPHIA, PA.

В ЄДНОСТІ СИЛА

Клич „в єдності — сила" лунає серед українців, як і серед інших народів, з давніх давен. В Бельгії він навіть став національним гаслом. Та розуміння його і способи застосовання далеко не скрізь однакові, а тому і наслідки різні. Одні народи, часом малі числом, заложену в них силу видобувають і є панами положення, маючи власну державу, а інші, хоч і великі числом, ніби безсильні паралітики лежать плазом, не здобувшись на власну державу.

Серед українців панує надто простацьке розуміння висловленої в тім гаслі думки. Єдність нам представляється, як „згода в сімействі", як „мир і тишина". А про те і не думаємо, що мир і тиша царює хіба на цвинтарях. В суспільнім же житті, як і взагалі в житті, законом є рух, гамір, змагання, боротьба. Тож гонячись за уроєнням „вічного миру", ми розминаємось з живим життям, а ще частіше вносимо в життя заміць миру — гризню, а замісць тиші — колотнечу.

Коли в нас думається про силу в єдності, то нам пригадується вичитану в другій чи третій шкільній Читанці притчу про віник. Був собі один батько, який мав багато синів. Сини сварились і ворогували між собою. Зажурений батько закликав до себе перед смертю недобрих синів, дав їм віник і казав його ламати. Всі сини пробували то зробити, але ніодин не потрафив. Тоді батько відобрав віник, розвязав мотузок на вінику, взяв один прутик по одному і всіх їх переламав нарізно. „Так, казав він, буде і з вами. Коли житимете в згоді, триматиметесь вкупі, ніхто вас не зломить. А будете ворогувати, вас переможуть нарізно".

Ця притча не віддає глибокого змісту гасла „в єдности — сила", в приложенню до суспільного, а зокрема до національного життя. Річ тому, що спільнота то не є жмут прутиків, сума порізнених одиниць. Кожна більша спільнота, напр. нація, складається з менших спільнот. В площині суспільно-виробничій нація ділиться на стани, в площині суспільно-культурній — на верстви, в площині політичній виступають партії, в релігійній — Церкви і т. д. Ці частини, цілости, між собою повязані, між собою зазублюються, часом взаємно себе просякають. Цього факту, який у всіх на очах, не можна оминати, проповідуючи єдність.

Вища спільнота, як той організм, напр. людське тіло, складається з різних органів, з яких кожен має свої функції. Ті органи взаємно себе доповнюють і взаємно себе підсилюють. Серце постачає кров ногам, а ноги носять серце. Брак одного органу робить цілість калікою. Незігранність між органами робить цілість нежиттєздатною, зігранність же дає їй здоровля, звинність, силу. Цю складність суспільного організму не можна забувати і змагаючи до єдности. В противнім разі замісць здорового організму матимемо купу піску без ціпкости між розпорошеними складовими частинами.

Ця проста істина не для всіх ясна. Один наш знайомий, затужений за єдністю, колись звернувся до нас в той спосіб: між нами нема єдности, бо існують групи. Під цю пору в такій а такій групі сварня і не багато треба, щоб її розвалити. Зробім це і тоді скорше обєднаємось. У відповідь він почув від нас таке: то не є дорога до обєднання. Коли розвалиться згадана група, на її місці повстане дві або три нових. З ними буде ще тяжче зговоритись, бо їх більше і вони не скоро устаткуються. Отже коли хочете обєднання, не робіть роздорів.

Єдність між українцями повстане, коли ми будемо більше уважати на те, що нас вяже, як на те, що нас різнить, плекатимемо спільність інтересів і матимемо вирозумілість до розбіжностей. Різниці між людьми, клясами, партіями є річею природньою і без них не можна. Одні характери і темпераменти гонять людей на здобування, інші надаються для збереження здобутого. Кожна Церква старається прихилити до себе більше вірних, так само як партія — більше прихильників. Всі кляси намагаються забезпечити для себе найбільше вигод. Однак понад усе — **добро краю і народу**, до якого належать особи, релігійні громади, політичні партії, соціяльні групи.

Нутрішні змагання здебільш є корисні, бо вони напружують сили, викликують здорове суперництво, дають рух. Шкода починається доперва тоді, коли розбіжні змагання переважають спільність і розколюють цілість. Коли загальне добро тратиться з овиду і „привата", поодинчі групи чи навіть особи, не підпорядковуючись ніякому вищому наказу, стають метою в собі. Тодї приходить хтось зі сторони і бере за карк всіх розсварених членів спільноти. Так сталось з рядовим українським козацтвом та старшинством, коли вони, ворогуючи між собою, дали нагоду московським царям запанувати в Україні. Забувши про спільне добро, вони дозволили, щоби царі закріпачили колись вільних козаків, а старшин обернули в своїх пахолків.

Таких трагедій в історії України повно. причина їх в тому, що між нами не є сильна духова єдність, не досить солідарности. Ми скоро сваримось і нас легко розбити. Здається нема нічого простішого, як підбурити одного українця проти другого, „пустити русина на русина". Чужинці все потрафлять впхатися клином межи нас і розколоти нас на ворожі табори. За прикладами не треба далеко ходити в давнину і вистарчить звернутись оком до недавнього німецького наїзду на Україну. Тут треба шукати причин нашого поневолення, пояснення нашої недержавности.

Крайня пора схаменутися і покласти край націй ростічі, крайня пора повчитись у чужинців, в який спосіб добувати силу з єдности. В інших народів внутрішні противенне менші, але більші за наші. Бож тут на заході народи багато більш „зрізничковані суспільно і політично і культурно. Але вони дають собі раду з цим, бо у них більше, як у нас, зрозуміння до загального добра, до спільної справи. А тому вони мають і незалежність і державність і мир. А ми калатаємось століттями, проливаємо свою і чужу кров, як воду, а толку з того мало. Видно одної крови і жертв не вистарчить, щоб бути вільним. До них треба глузду, внутрішньої спайки і політичного змислу.

В зєднаній громаді кожен може і мусить лишитись сам собою, заховати свою думку, пильнувати своїх інтересів. Але кожен мусить признати це право і за другим. Кожен мусить мати своє місце при спільнім варстаті праці на користь загального добра, і кожен має право змагати до ліпшого посту, боротись за вплив на хід громадських чи національних справ. Але ті змагання не сміють наражувати суспільну машину на руїну. А бувають моменти в житті нації, коли ті змагання мусять втихнути і всі її члени повинні „потягти в один гуж".

Цего то уміння „громадою обух сталити", як писав Шевченко, нам, українцям, дуже а дуже бракує. А його ми мусимо навчитись, коли хочемо жити, творити наше життя, бути нацією. — (Бельгійські „Вісті").

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

Усі жертви, надсилані ласкаво на пресовий фонд „Свободи", потверджуємо з подякою проголошенням у тій рубриці.

Степан Морозович, Клівленд, О. $10.00

Адміністрація „Свободи"

НАЙКРАЩИМ І НАЙЦІННІШИМ ДАРУНКОМ

Є ВСЕ ТАКИ

КНИЖКА

ЧИ МОЖЕ БУТИ КРАЩИЙ ДАРУНОК НІЖ АНГЛІЙСЬКА КНИЖКА ПРО УКРАЇНУ?

1) **A HISTORY OF UKRAINE, by Michael Hrushevsky, published by the Yale University Press** **$4.00**

2) **BOHDAN, HETMAN OF UKRAINE, by George Vernadsky, published by the Yale University Press** **$2.50**

3) **UKRAINIANS IN THE UNITED STATES, by Wasyl Halich** **$2.50**

4) **THE UKRAINE: A SUBMERGED NATION, by William Henry Chamberlin, published by the Macmillan Company, New York** **$1.75**

5) **UKRAINIAN LITERATURE, Studies of the leading authors, by Prof. Clarence A. Manning** **$1.50**

6) **SPIRIT OF UKRAINE, Ukrainian Contributions to World's Culture, by D. Snowyd** **$1.00**

7) **UKRAINE, AN ATLAS OF ITS HISTORY AND GEOGRAPHY, by Prof. G. W. Simpson** **$0.50**

8) **THE MODERN UKRAINIAN NATIONALIST MOVEMENT, by Prof. Nicholas Czubatyj** **$0.50**

Замовте собі негайно всі ті книжки за $14.25, чи ті, що їх ще не маєте, а замовлення враз з належитістю шліть на таку адресу:

SVOBODA

P. O. BOX 346 **JERSEY CITY. N. J.**

Замовлення з Канади треба платити американською валютою

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

НОТИ

З цих творів Книгарня „Свободи" має ще по кілька або кількапацять примірників, тому хто скорше замовить, той зможе ще їх дістати.

НОТИ НА ФОРТЕПІЯН

1) **Дівча в сінях стояло 2)Ой за гаєм, гаєм,** фортепіянові соля (дуже легкі), зібран М. Едельман ..... $ .35
П. Ніщинський: **Закувала та сива зозуля,** фортепіянове сольо ..... $ .50
М. Лисенко: **Засвистали козаченьки,** марш зоперети „Чорноморці" ..... $ .50
С. Монюшко: **Козак** („Стоїть явір над водою") бортеп. соль ..... $ .75
В. Заремба: **Сяде низенько, вечір близенько,** три мельодії української пісні ..... $ .75
Прелюдії В. Бартінського (5 композицій) ..... $ .70
Українські марші (ч. 20) зібрав Е. Турула ..... $ .75
В. Зентарський: **Українська шумка,** фортеп. сольо ..... $ .50
Українські танці (ч. 22) зібрав Е. Турула $1.25
Українські танці (ч. 23) зібрав Е. Турула $1.25
В. Барвінський: **Українські народні пісні** на фортепіян. зі словами $1.00

Замовлення разом з належитістю слати до:

"SVOBODA"

81-83 Grand Street, (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.

З Канади треба платити тільки американською валютою.

УВАГА! — НЮ ГЕЙВЕН, КОНН., І ОКОЛИЦЯ!

БРАТСТВО СВ. АРХИСТРАТИГА МИХАЇЛА

уряджує

ПЕРШИЙ ВЕСНЯНИЙ ПІКНІК І БАЛЬ

В НЕДІЛЮ, 16. ЧЕРВНЯ (JUNE 16, 1946)

at P. R. C. U. PARK TOTOKET ROAD, NORTH BRANFORD, near Route 80.

Буде пригравати знаменита орхестра. Також будуть смачні перекуски і напитки.

Парк буде відчинений від 12. годин вполудне. — Вступ тільки 55c

Приходіть усі на цей пікнік, де гарно і весело забавимося та погуляємо при добрій музиці, без ріжниці: дощ чи погода, місця на гали є досить. За добру забаву ручить — **Комітет.**

Direction to the Park: Take any Bus that goes through Route 80 to Totoket road or there will be special buses waiting from 2 to 2:30 P. M. on Park St., near Ukrainian Church and on State St., near the Polish Church.

IVAN FRANKO'S "MOSES"

Trans. by Waldimir Semenyna

With a biographical sketch of Ivan Franko

by Stephen Shumeyko

Price 50 cents

ПРАЦЯ ДЛЯ ЖІНОК І МУЩИН—WANT ADS

Classified Department—BErgen 4-0237—BRyant 9-0582

ПОТРІБНО МУЖЧИН

ТЕСЛІВ
СТОЛЯРІВ
лише досвідчених
добра платня, постійна робота
REX REFRIGERATOR CO.
378 Bergen Blvd, Fairview, N. J.
Cliffside 6-4164

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

Дівчат при ляді (2). Дівчат до заг. праці. Найвища платня, платні вакац. Ritx Cleaners, 2800 Hudson Blvd., Jersey City. JOurnal Square 2-2032.

ФЛЬОР ГИРЛС
ОПЕРЕЙТОРОК
до фабрики жіночих блюзок
ZIG ZAG і
ПРОСТЕ ШИТТЯ НА МАШИНІ
Стало
Музика і кава
підчас роботи
DALLAS MFG. CO.
6200 HUDSON AVE.
WEST NEW YORK, N. J.

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

ЧЕМБЕРМЕЙДС
БЕТМЕЙДС
КЛІНЕРС
добрі робітничі умовини
Голоситься в Housekeeper
MADISON HOTEL
15 East 58th St., N. Y.

Оперейторок
при хустинках на Singer машинах
5 днів, 40 годин
добра платня, постійна праця
Голоситься Andrew A. Mackenzie
Seaforth Mfg. Co.
100 Madison St., Newark, N. J.
Telephone MArket 3-2399

ДІВЧИНИ—НІЧНА РОБОТА
І ЗАСТУПНИЦІ НІЧНОЇ ДІВЧИНИ
Голоситись у Housekeeper
HOTEL MADISON
15 E. 58th ST., N. Y.

БИЗНЕСОВІ НАГОДИ

ДАЙНЕР—у Годсон, Н. Й., 14x40 стіп. місця на 37 людей. Черепяна підлога, будки, стільці Ледівня, кавники і газові печі. Мусить бути перенесений з теперішнього місця. $5000, умовини. Wheeler Realty Service, Hudson, N.Y. Phone Hudson 331.

КУПУЙТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

КЕНТОН, ОГАЙО.

Для скитальців.

Знагоди весільної забави, яка відбулась по вінчанню в укр. кат. церкві в Акрон, Огайо, п. Володимира Скасківа (сина громадян Михайла й Варвари Скасків) з Литл Фолс, Н. Й., з п-нною Доротею Оринич (дочкою громадян Миколи і Варвари Оринич) з Кентон, О., жертвували на українських скитальців: Молодята $10, а М. Скасків і молодший син Богдан по $5. Разом вислано до З. У. А. Д. Комітету $20.

—o—

АЛИКВІПА, ПА.

На допомогу українським сиротам.

Українські сироти на скитальщині — це найнещасливіші з нещасних. Вони не тільки що зазнали цілого горя війни, але крім батьківщини втратили ще теж і батьків. Це добре розуміють члени Братства св. О. Николая, від. 120 У. Н. С., та щоб доказати цим своїм братам, що вони всеж таки не залишились цілком самі, ухвалили одноголосно на своїх зборах дня 19. травня вислати на допомогу сиротам $200 з каси Братства. Українська греко-католицька парохія св. Петра і Павла зложила на ту саму ціль $50, а зі збірки, яку перевели по домах урядники 120 від. У. Н. С., вплинуло $208 і цілу суму $458 вислано до Українського Доп. Комітету в Філядельфії. З поодиноких громадян жертвували:

По $10: М. Монастирський, Н. М. Гемпіл, С. Іващьо, К. Янушевська; по $5: Ю. Монастирський, В. Монастирський, І. Монастирський, Д. Прокоп, о. В. Левицький, О. Ревть, А. Кармазин, Т. Бур, А. Бур, М. Семенчук, М. Здреник, І. Ятчишин, И. Будник, П. Добош, Союз Українок, Д. Гуласій, Й. Щурко, Е. Вовро, Г. Лаврик; по $4: М. Здреник; по $3: С. Бур, К. Кузьо, І. Добош, В. Русинко, А. Б. Чотнер, І. Вуль, Ф. Кичан; по $2: І. Книжик, А. Корнецький, Е. Сирко, В. Древна, П. Годжак, Ю. Добош, М. Бач, А. Сеньо, В. Фечушак, Й. Добош, М. Радванська, І. Галушка, Ю. Демедюк, М. Ліпецький; по $1: А. Карайн, Д. Кобаль, Ф. Зісс, Ю. Корнецька, М. Бараник, І. Витяш, М. Стадник, В. Дичко, В. Ревть, О. Добош, Т. Дашинич, І. Баранник, О. Ковалик, М. Русинко, К. Ліпецька, І. Сорочак, С. Русинко.

Усім жертводавцям щира дяка.

За уряд: **А. Кармазин,** предс.; **І. Монастирський,** секр. і кас.

—o—

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Т. К., Ню Бритен, Конн. — Ваші завваги цілком слушні. Ті вісти з Лемківщини часом дуже баламутні. Одно ясне, що там нещастя, просто страшна трагедія. Її використовують комуністи і поляки на свій лад. А й місцеві люди часом не визнаються, що то властиво діється.

Часопис, який надіслали, сам не знає, як йому поступати в допомоговій акції, чи навіть у відношенню до цього, що діється в Галичині з Українською Церквою.

А щодо „єдности", то принаймні так повинно бути, що якщо якісь гуртки чи церкви не ідуть разом, то в своїх окремих акціях повинні змагати до одного й того самого. Бо властиве нещастя є аж тоді, як нема цього останнього.

ДЛЯ КРАЩОГО ЗАВТРА
ЗАТРИМУЙТЕ СВОЇ
ВОЄННІ БОНДИ!

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ КАЗКИ

В книгарні „Свободи" можна ще дістати **по зниженій ціні** такі народні казки:

ПОПОВИЧ ЯСАТ. ПРАВДА ТА НЕПРАВДА, з 9-ма малюнками Ю. Магалевського 10 ц.

ЛЕТЮЧИЙ КОРАБЕЛЬ, з 5. малюнками Ю. Магалевського 10 ц.

ПОГАНИЙ ДЕНЬ ВАСИЛЯ ІВАНОВИЧА з малюнками Ю. Магалевського 10 ц.

ГАЛИЦЬКІ АНЕКТДОТИ (Гумористичні оповідання) 10 ц.

ЯК ПАН СОБІ БІДИ ШУКАВ, оповідання І. Франка 15 ц.

ПРИГОДИ НАЙМОЛОДШОГО БРАТА 15 ц.

ЯК МИХАСЬ, син мельника, ХОДИВ ДО НЕБА ПО ДІЯМАНТИ 20 ц.

1. НЕ РОДИСЯ КРАСНИЙ, АЛЕ ЩАСНИЙ. 2. БРАТ із місяцем, сестра зі звіздами і прекрасна Олена 20 ц.

ІСТОРІЯ ПРО СИРОТУ ІВАСЯ. Дуже гарне оповідання про бідного хлопця, котрий життя своє віддав за свого приятеля 20 ц.

Усі ці гарні оповідання разом тільки $1.00.

Замовлення враз з належитістю слати до:

"SVOBODA"
P. O. BOX 346
JERSEY CITY 3, N. J.

З Канади належить платити тільки американською валютою.

Шукають своїх рідних

УВАГА: Пишучи до Укр. Допом. Комітету, просимо з початку листа подати, в якій групі і під яким числом є дана особа.

• • •

ГРУПА Б.

733. Дубцяк Ольга, дочка Івана, з Нижанкович, Перемишль, шукає тітку Анну Чуміль.

735. Патуляк Михайло, син Івана, з Гломчач, Санік, шукає сестру Юлію Кокорій.

736. Скірка Гнат шукає Алека Бобака.

739. Мінко Іван, син Стефана, з Танкови, Сянік, шукає брата Демка Михайла.

740. Присяжний Трохим з Сільці, Горохів, шукає Михайла Присяжного та Петра Присяжного.

741. Серафімович Антін з міста Хомська на Поліссі шукає Романа Огейчика, Івана Саліта, Івана Оніська.

742. Гомилко Михайло шукає брата Івана Гомілки та дядька Петра Гомілки.

744. Ляцман Осип, син Івана, з Ожинна, Ясло, шукає тітку Неллю Опаляк та вуйка Антона Опаляк.

746. Сенів Григорій, син Андрія, з Монастиря Лишнянського, Дрогобич, шукає тітку Марту Кушнір.

747. Денькович Стефан, син Матія, з Довтки, Турка, шукає стрия Антона Деньковича.

748. Кріль Іванка шукає Андрія Кроля.

750. Бабінак Аруян, син Мекертич, село Большой Парбет, Карської области, шукає родичів Метояп Кочар і його брата Мисак.

751. Радченко Іван шукає Івана і Захарія Галушку.

754. Пушкар Дмитро шукає вуйка Петра Бойка, з с. Орихівці, Тернопіль.

755. Михаїл Крупа шукає брата Михайло, або тіточну сестру Марію Зальопану з с. Настасова, Тернопіль.

756. Іван Гриньків шукає односільчан Василя і Івана Волошина, Василя Ковальчука, Івана Гриньківа, Дмитра Андрусишина, Михайла Коваля, з с. Острина, Станіславів.

757. Йосиф Войтович просить брата Дмитра у Вінніпегу написати до нього.

759. Ольга Ципенда, дочка їх сестри Варвари, шукає Теодора Хмеляра з с. Білянці, Броди, Дмитра Оліновича і його брата Івана, з с. Біла, Чортків.

760. о. С. Нагаєвський шукає Михайла Петрашика з с. Лоловці, Чортків.

761. Богдан Угрин Многогрішний шукає родину Держко з с. Лани, Стрий.

762. Михайло Григорчук шукає братів і сестру Дмитра Григорчук, Петра Григорчук, Анну Лящук.

763. Роман Бобяк шукає Василя Шевчишина з с. Говилова Великого коло Гусятина, або когобудь з моєї родини чи знайомих.

764. Осип Бойко шукає Михайла Пюрка і Івана Сендецького та їх рідні, з с. Теляче, Підгайці.

765. Яків Нагірний шукає Івана Нагірного з Сушкова, Таращан.

766. Котек Микола шукає вуйків Федора і Юрка Котек і Марію Котек з с. Слобода Небемівська, Калуш.

767. Михайло Кондзьолка шукає братів Теодора й Петра Кондзьолка зі Збаража, та Михайла Кондзьолка.

768. о. Василь Зварич, його сестра Анна і сестрінок Микола Томків з Тернопільщини, шукають своєї родини в Канаді.

769. Гелька Дмитро шукає трьох членів своєї родини й сестру п-ню Велиш, кузина Жмурка з Левкович.

770. Вероніка Гелька з дому Марковичшукає своїх вуйків Миколу й Петра Маркович.

771. Вероніка Жмурко з дому Чеховська, шукає брата Миколу Чеховського.

772. Марія Тоєнчук, з дому Дмитрук, шукає вуйків Юрія і Івана Легільник із Сторожинця.

773. Матейко Теодор, бувший адвокат в Городенці, шукає кревних, товаришів, знайомих і приятелів з Поточиськ, Городенки і городенського повіту.

774. Ольга Климусь, донька його сестри, шукає Михайла Пинягу, з с. Башня Долішня, Любачів.

775. Катерина Волошин шукає Тетяни Різник з с. Кабич, Самбір.

776. Похмурський Ярослав, син Олекси й Катерини, шукає Василя Похмурського з Коцурів.

777. Розалія Малішевська, тіточна сестра, шукає Мимоход Анну з с. Дорогіб (з греблі), Станіславів.

779. Марія Гоньска, зам. Сорочак, шукає Михайла та Івана Гоньських з с. Чорна, Ліско.

781. Ева (по матері Гоньска) Роевичин шукає Юрка Гомилик, Івана та Михайла Гоньску з с. Чорна, Ліско.

782. Москаль Антін шукає вуйка Пошивака Михайла з с. Вільхова, Ліско.

783. Міщук Антін шукає Приступу Якуба з с. Верхнів, Вол. Волинський.

785. Юрша Петро шукає брата Юрша Михайла з с. Середне Велике, Ліско, тітку Дуду Олену.

786. Геш Михайло шукає стрийка Паславського Миколу.

787. Матнів Василь шукає стрийка Матиїва Ілька з с. Тянче, Долина), стрийка Мавиїва Петра з с. Тянче, Долина, стрийка Матиїва Івана, тогож походження.

788. Борщ Іван шукає вуйка Бача Андрія з с. Радожещ, Сянік.

789. Кобельник Антін шукає брата Кобельник Івана.

790. Костецький Віктор шукає стрийка Новака Якова з с. Меджиб'іж на Поділлі, Богданського Сергія, з м. Левичів, Поділля.

По інформації писати до:

United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa., U. S. A.

В запитах просимо конечно подавати **групу і число.**

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

БРУКЛИН, Н. Й. — Тов. Запорозька Січ, від. 325, повідомляє своїх членів, що пів-річні збори відбудуться в пятницю, 14. червня, в гали У. Н. Дому, точно в годині 8. ввечір. Є це важні збори, тож конечно членам треба бути на них. Дуже важні справи є до полагодження, як також буде звіт делегації з 21. конвенції. Тут треба згадати, щоби члени привели зі собою нових кандидатів до Тов. і У. Н. Союзу Користайте з малих вкладок і вписуйте свої діти та внуки до своєї рідної організації. Просимо членів прийти на час і вирівнати свої вкладки, бо інакше будуть суспендовані. Не явившіся на збори члени підлягають карі згідно зо статутом; кара не буде дарована. — За уряд: І. Малик, предс.; В. Троць, кас.; П. Малицький, секр.

КАНЗАС СИТІ, Н. ДЖ. — Бр. св. Володимира, від. 323, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічні збори відбудуться в неділю, 16. червня, в 2. годині попол., під ч. 38 Савт 5. вул. Просимо всіх членів прийти на збори, бо є важні справи до полагодження. — Д. Яремко, предс.; В. Феден, кас.; Д. Кархат, секр.

ПАЛМЕРТОН, ПА. — Бр. св. О. Николая, від. 369, повідомляє своїх членів і членищ, що піврічні збори відбудуться в неділю, 16. червня, точно в год. 5. попол., у звичайнім місци. Контр. комісія дасть піврічний звіт, тому просимо всіх членів прийти і заплатити свої вкладки. Довгуючих членів просимо прийти і заплатити довг. — І. Климишин, предс.; С. Новацький, кас.; М. Куба, секр.

CLEVELAND, O. — St. Mary's Lodge 112 will hold its monthly meeting Sunday, June 16, 1946, at Sts. Peter and Paul Church Hall after the 2nd and 3rd Masses. — Rose Jacubic, Sec'y., Eva Lalik, Pres.

ТАМАСТОН, КОНН. — Тов. Укр. Січ, від. 421, повідомляє, що збори відбудуться 15. червня, в годині 8. ввечір. Просимо всіх членів явитися на ці збори, бо маємо багато важних справ до полагодження. Довгуючі члени мають заплатити свій довг. Просимо членів платити свої вкладки на зборах, або доручити секретареви перед 25-тим кожного місяця, бо секретар не буде більше ходити по хатах комектувати. Хто не заплатись на час, буде суспендований. — За уряд: А. Береза, предс.; М. Шіпінка, кас.; Й. Шеремта, рек. секр., 250 Prospect St., Thomaston, Conn.

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Місячні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 252, відбудуться в неділю, 16. червня, в годині 12:30 пополудні, в парохіяльній галі при Кортез і Оклей Булвард. — І. Мегас, предс.; П. Хомин, рек. секр.; І. Сливка, кас.; М. Батюк, фін. секр.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. — Піврічні збори Тов. Любов, від. 370, відбудуться в неділю, 16. червня, зараз по Сл. Божій. Просимо членів прийти на час, щоб було покінчити справи. Члени, що не прийдуть на збори будуть суспендовані. — П. Воляник, предс.; В. Колесняк, кас.; М. Сампара, секр.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. — Піврічні збори Тов. Запорозька Січ, від. 347, відбудуться в неділю, 16. червня, в годині 2. пополудні, в агли де звичайно. Просимо всіх членів прийти на ці збори. Контр. комісія дасть звіт з діловодства за 6 місяців. і є інші справи до полагодження. — С. Патен, предс.; М. Порін, кас.; Г. Тимчій, секр.

БРОНКС, Н. Й. — Тов. Згода, від. 210, повідомляє, що піврічні збори відбудуться в суботу, 15. червня, в годині 8. ввечір, під ч. 1234 Нюрітен Ене. Маємо справи до полагодження, тому просимо всіх членів прийти на час. — С. Завадовський, пр.; Т. Давидів, кас.; І. Франко, секр.

LORAIN, O. — The semi-annual meeting of Br. 50 will be held June 16, 1946 at 1 P. M. Matters of great importance will be discussed at the meeting. All members are urged to attend. — M. Doly.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні збори Тов. Зоря, від. 69, відбудуться в суботу, 15. червня, в год. 8. ввечір, в церковній гали св. Юрія, 33 Іст 7. вул. Просимо всіх членів прийти на збори. — М. Ліктей, секр.

РОВЕЙ, Н. ДЖ. — Тов. Згода, від. 294, повідомляє всіх своїх членів, що піврічні збори відбудуться в суботу, 15. червня, в год. 8. ввечір, в церковній гали на Ірвінг Стріт. Обовязком кожного члена і членищ є прийти на збори, бо буде кілька справ до полагодження. По конвенції є нові корисні поліси, тож приведіть знайомих, а секретарвияснить вам. Союз платить нагороду за нових членів, тож користайте з нагоди. — За уряд: І. Король, предс.; Д. Гумиляк, кас.; Я. Салій, секр.

АСТОРІЯ, Л. АЙ. — Піврічні збори Бр. св. О. Николая, від. 5, відбудуться в суботу, 15. червня, в годині 7:30 ввечір, в гали У. Д. Гор. Клюбу, 31-14 — 30 Ене. Просимо всіх місцевий і позамісцевих членів і членищ прийти на згадані збори. Маємо важні справи до полагодження. Також просимо всіх членів старатись приднувати нових членів. Довгуючих членів просимо вирівнати свій довг. Не явившійся на збори член чи урядник підлягає карі згідно зо статутом. — За уряд: М. Гвлан, предс.; Г. Василик, кас.; П. Барнич, секр.

ЕМБРІДЖ, ПА. — Піврічні збори Бр. св. Василя Великого, від. 161, відбудуться в суботу, 15. червня, в годині 7. ввечір, у власній домівці. Обовязком всіх місцевих і позамісецвих членів є прийти і вислухати піврічного звіту як також полагодити інші справи. — За уряд: А. Підуфалий, гол.; А. Дзюла, фін. секр.; І. Протиник, скарб.; Й. Литвин, рек. секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. — Сестр. Любов, від. 37, повідомляє всіх своїх членищь, що піврічні збори відбудуться в неділю, 16. червня, в годині 3. пополудні, в У. Н. Домі, 214-16 Фултон ул. Просимо членищь прийти на час, бо будуть важні справи до полагодження, буде звіт уряду і контр. комісії. Просимо привести нових членищь і вписувати свої діти. — А. Пограничнв, предс.; А. Огар, кас.; А. Гнаюк, секр.

СТ. ЛУІС, МО. — Піврічні збори Тов. Володимира, від. 179, відбудуться 16. червня, в годині 1. пополудні, в гали У. Н. Дому, 2838 Магнолія ул. Просимо місцевих і позамісцевих членів і членищь прийти на ці збори. — За уряд: М. Тильович, предс.; М. Кульчицький, кас.; М. Наращак, секр.

НАЙСТАВН, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Повідомляємо членів, що піврічні збори Бр. св. Володимира, від. 105, відбудуться в неділю, 16. червня, в годині 3. пополудні, в галі Укр. Громади, 2051 Ровен ул. Буде звіт контролі і звіт делегата з Конгресу. — О. Волчек, предс.; Д. Слободян, фін. секр.; С. Слободян, рек. секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Бр. св. Івана Хрестителя, від. 270, повідомляє всіх своїх членів і членищь, що місячні збори відбудуться в суботу, 15. червня, в год. 7:30 ввечір, в У. Н. Домі, 181-183 Фліт ул. Просимо членів прийти на час, бо будуть важні справи до полагодження і звіт делегата з Конгресу. — За уряд: Н. Заяць, предс.; С. Гріца, кас.; П. Ляхоцький, рек. секр.

СТЕМФОРД, КОНН. — Піврічні збори Бр. св. Арх. Михаїла, від. 350, відбудуться в неділю, 16. червня, в годині 2. пополудні, в церковній гали на Гріннч Ене. Просимо всіх членів і членищь, місцевих і позамісцевих, прийти на збори, бо є важні справи до полагодження. Просимо не забувати за приднування нових членів до Бр. і У. Н. Союзу. — В. Карий, предс.; В. Блащук, кас.; І. Михайлишин, секр.

КУПУЙТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ

ПОШУКУЮТЬ

АННА ВЕНГЕР
— і —
МАРІЯ ВЕНГЕР

із села Богатківці, повіту Підчайці в давній Галичині, що останньо перебували в Ню Йорку, хай зголосяться на адресу:

WENGER JAROSLAW,
Ukrainian Camp 1,
Rimini in Italy.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 6. травня 1946 р. помер
ДМИТРО МАЦІКОВСЬКИЙ,

член Бр. св. Йосафата, від. 217 У. Н. Союзу в Рочестер, Н. Й.

Покійний походив з села Липиця горішна, пов. Рогатин. До Братства вступив у 1908 році, а до У. Н. Союзу в 1915 р., та все щиро працював для відділу і У. Н. Союзу. Оставив у смутку жену Анну, її сестру, швагра Челядин з Оліен, Н. Й., і швагра Мих. Рудого.

Похорон відбувся 9. травня при участи родини і великого числа членів Бр. до укр.-катол. церкви св. Йосафата, а відтак на цвинтар до Шалат. — В. Й. П.!

А. Іванів, секр.

Дня 3. червня 1946 р. померла у 74. році життя

МАРІЯ ГАВРИЛКО,

довголітна членища Бр. св. О. Николая, від. 104 У. Н. Союзу в Перт Амбой, Н. Дж.

Покійна вступила до У. Н. Союзу в 1907 р. Походила зо села Угерці, пов. Ліско, Галичина. Полишила в смутку мужа Івана і 6 дітей, 4 подружені: син Михайло, Ольга Маранська, Гелена Ленік, Марія Гейн, Йосиф і Марта, та 8 внуків.

Похорон відбувся 7. червня з дому жалоби до гр.-катол. церкви відтак на гр.-катол. цвинтар при участи родини, членів Бр. і знайомих. — В. Й. П.!

М. Зельвак.

Дня 4. червня 1946 р. помер у 66. році життя

ІВАН КАМІНСЬКИЙ,

довголітний членів відділу 159 У. Н. Союзу в Скрентон, Па.

Покійний походив з містечка Букачівці, пов. Рогатин, Галичина.

Похорон відбувся 7. червня в українській катол. церкві св. Володимира в Скрентон, Па. — В. Й. П.!

ПРАВДА ПРО СКИТАЛЦІВ
ЧОМУ я не хочу вертатись до СССР?
Написав скиталець ІВАН БАГРЯНИЙ. Сторін 40, ціна 15 ц.
Звичайний опуст для книгарень.
UKRAINIAN CANADIAN COMMITTEE,
701 McINTYRE BLDG.,
WINNIPEG, MANITOBA, CANADA

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР

Написав
Д-р А. Т. КІБЗЕЙ

В цій книжці автор описує в приступний спосіб всякі недуги, їх прояви та лікування. Вона має 734 сторінок друку, оправлена в полотно, поділена на 22 розділи.

В цій книжці описані такі недуги: заразливі, з фізичних недомагань, з упянюючих средств, нирок, крови, серця, залоз, жил, костей; недуги жіночі, діточі, шкірні; недуги очей, ух, носа, зубів і недуги венеричні.

Прочитавши цю книжку, можна захоронити себе і родину від всяких недуг. **Ціна тільки $3.00.**

Замовлення враз з належитістю слати до:

"SVOBODA"
81-83 Grand St. (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.

ТАРЗАН, ч. 1395. Приятель в біді.

Тарзан повідкидав ріще довкруги поваленого дерева.

Під сподом, придавлений пнем дерева, лежав чорний чоловік.

Надлюдською силою Тарзан підніс повалене дерево!

Коли Джако витягнув нещасну жертву, Тарзан здивувався, що цею людиною був Мувіро із його власної плянтації.

НАЙДУТЬ ЗАНЯТТЯ

MIAMI, FLORIDA
Українське заведення
CORAL WAY ART CABINET SHOP,
2845-2901 S. W. 22 St., Tel. 48-2141
Miami, Florida.

Пощукую чотирьох досвідчених людей до custom build furniture; двох столярів трохи обзнайомлених з машинами, або з токарською роботою; одного до викінчування (finisher); одного тапіцера (upholsterer). Добра платня, забезпечені кімнати для самітних, з родиною мусять мати половину готівки на купно хати, виняти тяжко, добрий клімат для терплячих на ревматизм та інші недомагання.

Олександер Івашко, властитель.

ПОШИРЯЙТЕ „СВОБОДУ".

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL DIRECTOR & EMBALMER
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ
NEW JERSEY
ЦІНИ ПРИСТУПНІ ДЛЯ ВСІХ
ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАЩА
У випадку смутку в родині кличте як в день так і в ночі:
JOHN KOWALCHYK
79 Sussex Street
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel. BErgen 4-5131

МИРОН ЛИТВИН І СИН
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
Обслуга щира і чесна
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
Phone: ESsex 3-9090

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗАБАГАТО
Завжди ЩАДІТЬ дещо в вашого обезпечення.
Ми уладжуємо прекрасний ЦІЛИЙ ПОХОРОН за $150.00
У випадку смутку в родині кличте:
KAIN MORTUARIES, INC.
Найбільший український погребовий зарядчик в Америці
S. KANAI KAIN, Pres.
433 STATE STREET
PERTH AMBOY, N. J.
Phone PE 4-4646
— or —
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
86 ELIZABETH AVENUE,
NEWARK, N. J.
Phone Bigelow 3-6763
ELIZABETH, N. J.
225 WEST JERSEY STREET
Phone: EL. 2-3611

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребами по цінні так низькій як $150
ОБСЛУГА НАЙКРАЩА

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Rignified funerals as low as $150.
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимаєсь похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 Prospect Avenue,
(cor. E. 155 St.)
BRONX, N. Y.
Tel.: MElrose 8-6577